

Inhoud

Voorwoord	11
Deel 1 Opmaat	
Hoofdstuk 1	
Het verhaal van een vader	17
De levensgeschiedenis van Sjors	19
De opmaat naar de psychose	19
De psychose	19
Hoe het verder ging	20
Sjors en zijn ouders	20
De gedwongen opname	21
Volwassen worden	21
Beschouwing	21
Hoofdstuk 2	
De ‘Transmurale Gezinsbegeleiding’ in Altrecht	25
Het begin	25
Veranderende gezinsverhoudingen door de crisis van de psychose	25
Problemen tussen gezinsleden en hulpverleners	25
De Transmurale Gezinsbegeleiding, een antwoord op de crisis van de familie	26
De context	26
Hoe ziet TMG eruit?	26
Het proces	27
Hulp van Ypsilon	27
Evaluatie	27
Cijfers	27
Voorbij de <i>Expressed Emotions</i>	29
Een strijd en een onderhandeling over de gezinsorde	29
Op zoek naar een ander werkmodel	29
Hoofdstuk 3	
Waar komen de ideeën in dit boek vandaan en wat heb ik gedaan om ze te verifiëren?	31
De woorden theorie en verklaringsmodel	32
Verskillende verklaringsmodellen	32
Ook bij psychiaters komen ideeën voort uit ervaringen die door omstandigheden zijn begrensd	33
Wat wordt er <i>niet</i> onderzocht?	34
Vanuit welke praktijk is dit boek geschreven?	34

Vanuit welke ervaringen nog meer?	35
Hoe waanvorming te voorkomen?	35
Wat is een goede werkhypothese?	36
Doel van dit boek	36
Onderdelen van dit boek	37

Deel 2 Literatuur

Hoofdstuk 4

Wat is een psychose?	41
Niemandslaan	42
Of een reis naar het onbewuste?	42
Een symbolisch verhaal over de alledaagse werkelijkheid?	42
Het raadsel van een psychose	43
Fenomenen die <i>ook</i> kunnen optreden in perioden waarin mensen nog wel contact hebben met de realiteit <i>en</i> bij mensen die nooit psychotisch waren	43
Verschillende beloopvormen	46
Schizofrenie een aparte ziekte?	46
Veranderende denkbeelden over psychosen	46
De patiënten van RPC Zeist	47

Hoofdstuk 5

Het verband tussen afwijkingen in de hersenen en schizofrenie	49
Deel 1: Karin	49
Deel 2: Wat hersenonderzoekers gevonden hebben	52
Deel 3: Erfelijkheid en schizofrenie	59

Hoofdstuk 6

De samenhang tussen het vóórkomen van schizofrenie en het uiteenvallen van de gemeenschap	63
Geen huis en geen thuis, een binnenlandse migratiegeschiedenis	63
Verouderde gedachten en nieuwe inzichten	67
Conditie die schizofrenie <i>niet</i> bevordert?	72
Wat wijzen de epidemiologische onderzoeken van de laatste twintig jaar uit?	77

Hoofdstuk 7

Sensorische deprivatie, eenzaamheid en psychotische verschijnselen	85
Dong, een eenzaam leven	85
De voor- en nadelen van sensorische deprivatie	86
Eenzaamheid	90
Eenzaamheid en schizofrenie	91

Hoofdstuk 8

Psychose en de relatie tussen zelf, anderen en de wereld	93
Esther leidde een eenzaam leven, want ze hield niet van bemoeizucht	93
Het verlies van ipseity	96
Onderzoek naar concepten van zelf en anderen en de relatie met psychose	98

Hoofdstuk 9

De ontwikkeling van het besef van de relatie tussen zelf, anderen en werkelijkheid in de peutertijd en adolescentie; een pijnlijk proces	103
De familie Kamal	103
Het herkennen van zichzelf als een uniek persoon in relatie met anderen in de peutertijd	105
De peuter als onderzoeker	109
De gehechtheidtheorie voorbij, de ideeën van Fraiberg, Brazelton en Lieberman	113
De relatie tussen veilige strijd en zelfontwikkeling	115
Conclusie	117
Een overpeinzing tijdens de sportschoolles nadat ik de ontwikkeling bij peuters bestudeerd had	118
De ontwikkeling van de relatie tussen zelf en anderen in de adolescentie	120

Hoofdstuk 10

Door de poort naar niemandsland, waar geen mensentaal is	129
De spirituele ervaringen van Gustav Jung	129
De katatone psychose van Mohammed Azzaoui	131
Wat hadden de mannen gemeen?	132
Groepsidentiteit en individuele identiteit	133
Tussen de wielen	134
Opbouw van een besef van het zelf in relatie met anderen: een noodzaak in een ingewikkelde wereld	134
Ontwikkelingen in de adolescentie	135
Vluchtige psychotische symptomen tijdens de adolescentie	135
De sluipende vorm van schizofrenie	135
Psychose in de ontluikende volwassenheid, de meer acute vorm	135
Betreden van de <i>spirituele wereld</i> , daarop moet je goed voorbereid zijn	136
Conclusie uit hoofdstukken 4 tot en met 9	136

Deel 3 De gesprekken

Hoofdstuk 11

Hoe is de informatie verzameld en verwerkt?	141
Vraagstelling	141
Kenmerken van de groep respondenten	142
Wenselijke antwoorden	142
Methode van informatieverzameling	142

De vragenlijst	143
Algemene indruk	143
Verwerking van de gegevens	143
Wetenschappelijk tegenover informatief	144
Hoofdstuk 12	
Eenzaamheid en psychose	145
Vraagstelling	145
Uitkomsten	145
Hoofdstuk 13	
Ontbrak ervaring met veilige strijd in het leven van de patiënten, zodat ze zich in moeilijke omstandigheden minder verweren konden?	155
Het verklaringsmodel van de veilige strijd	155
De vragenlijst voor familieleden en patiënten	155
Uitkomsten	156
Deel 1: zeven soorten van gebrek aan veilige strijd	156
Deel 2: de ontwikkelingsstadia nader bekeken: veilige strijd in de peuter- en adolescentietijd	170
Deel 3: andere factoren	187
Gebrek aan ervaring met veilige strijd, een belangrijke factor in het leven van mensen die later een psychose krijgen	200
Hoofdstuk 14	
De relatie tussen familie, de patiënt en de instelling	203
In hoeverre moet je beschermen of de patiënt gelegenheid geven ervaring op te doen?	
De relatie tussen familie, de patiënt en de instelling	204
Wat gebeurde er in de families?	209
Het effect van samenwerking met gezinnen	220
Hoofdstuk 15	
Een Marokkaanse Multi Familiegroep, een voorbeeld van samenwerking met leden van een minderheidsgroep	221
Wetenschappelijke bevindingen	221
Ervaringen van patiënten en familieleden zelf	221
Vorbereiding	221
Aanpassingen in methode	222
Werving	222
Samenstelling groepen	222
Eerste ervaringen	223
Vrouwengroep	223
Mannengroep	224
Gasten	224
Belangenbehartiging door groepsleiders	225
Evaluatie	225

Hoe het verder ging	225
De patiënten	226
Slot	226

Hoofdstuk 16

Wat voor strategieën gebruikten de patiënten zelf om te herstellen?	229
Een plaats vinden	230
Goed nadenken	233
Uitvinden hoe de wereld in elkaar zit	233
Omgaan met eigen emoties en tobben	235
Het vinden van omgangsvormen	236
Sterker worden	236
God	237
Net genoeg medicatie gebruiken dat je nog kunt functioneren zonder je al te doods te voelen	237
Uitzoeken hoe de familieverhoudingen zijn	238
Om zich heen leren kijken	238
Zich leren gedragen	238
Ze konden het niet alleen	239
De inburgering van mevrouw Jacovic, een veilige strijd	239

Hoofdstuk 17

Eindconclusie – Het veilige-strijd-model is een nuttige werktheorie	243
--	-----

Deel 4 Consequenties voor de behandeling

Hoofdstuk 18

De verschillen tussen de Transmurale Gezinsbegeleiding, de gezinstherapie oude stijl en de gezinspsycho-educatie	249
De oude systeemtherapie	249
Bezwaren van de oude systeemtherapie	249
De gezinspsycho-educatie	250
Effect van de gezinspsycho-educatie	250
Effect op korte en op lange termijn	251
Klopt het EE begrip wel?	251
Een verklaring voor de effecten van gezinspsycho-educatie op lange termijn	251
De Transmurale Gezinsbegeleiding: het scheppen van een gemeenschap van familieleden, hulpverleners en patiënt	252
Schuldgevoelens herbezien	252
Randomised Controlled Trial	253
De Multi Familie Groepen volgens McFarlane	253
Wat voegt het veilige-strijd-model toe aan de praktijk van de gezinspsycho-educatie?	253

Hoofdstuk 19	
Hoe verder?	255
Een aantal vuistregels voor ggz-managers, behandelaars, familieleden en mensen met een gevoeligheid voor psychosen en andere lezers van dit boek	255
Uitleiding	
De psychotische mens als zenmeester	259
Vragenlijst	263
Literatuurlijst	265
Begrippenlijst	277
Dankwoord	283
Index	285